

Θέλω να σας κατατοπίσω σχετικά με τις συζητήσεις που έγιναν σήμερα το πρωί στο ΑΣΟΠ. Θα σας μιλήσω σε γενικές γραμμές για την αντίληψη μας αυτή τη στιγμή σχετικά με την οικονομική πολιτική, γιατί το ΑΣΟΠ σήμερα έκανε μία γενική εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης και των στόχων τους οποίους πρέπει να ακολουθήσουμε.

Η πολιτική της πρώτης τετραετίας της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ προσδιορίστηκε από δύο βασικές ανάγκες. Η πρώτη ανάγκη ήταν να αρχίσει ένα πρόγραμμα σταθεροποίησης που θα επιτρέψει την εκκίνηση μιας αναπτυξιακής διαδικασίας με παράλληλη διαμόρφωση νέων θεσμών όπως ήταν η κοινωνικοποίηση. Η δεύτερη ήταν να προωθήσει την κοινωνική πολιτική ως αυτοτελή στόχο και στόχο ο οποίος είχε υψηλή προτεραιότητα. Και τούτο γιατί οι σωρευμένες κοινωνικές ανισότητες που παραλάβαμε, το απαράδεκτα χαμηλό επίπεδο των συντάξεων, των συνθηκών υγείας - πρόνοιας και περίθαλψης, καθώς και η έλλειψη κοινωνικής υποδομής μας επέβαλαν να ακολουθήσουμε μια κοινωνική πολιτική που να διορθώνει τις ανισότητες αυτές και να εξασφαλίζει ένα ανεκτό επίπεδο τέτοιων υπηρεσιών. Αυτό ήταν μια πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης και πέρα από μια πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης ήταν και μια πράξη η οποία ανταποκρινόταν στο πρόγραμμα, τις επιδιώξεις και τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης.

Την κοινωνική αυτή πολιτική ακολουθήσαμε στα πλαίσια της οικονομίας όπως ήταν, χωρίς ταυτόχρονα να εντατικοποιήσουμε την προσπάθεια στον τομέα της ανάπτυξης. Τη δεύτερη τετραετία που αρχίζει τώρα μπορούμε να πούμε ότι λόγω της σταθεροποίησης η οποία έχει συντελεστεί σε ορισμένο βαθμό και επειδή έχουμε την εμπιστοσύνη των εργαζομένων και της μεγάλης μερίδας του ελληνικού λαού που ξέρει τις κοινωνικές μας προτεραιότητες και τις πολιτικές μας βουλήσεις, υπάρχουν οι συνθήκες για να δοθεί έμφαση στο θέμα της ανάπτυξης. Ενώ λοιπόν την πρώτη τετραετία η έμφαση ήταν στην προώθηση μιας κοινωνικής πολιτικής, τη δεύτερη τετραετία η έμφαση είναι στο θέμα της ανάπτυξης, και την πρώτη και τη δεύτερη κυρίως τετραετία στο πλαίσιο της σταθεροποίησης.

Η οικονομική πολιτική της νέας τετραετίας πρέπει να είναι μια πολιτική που εμπλουτίζει τους στόχους που είχαμε με νέους στόχους που αντανakλούν την ανάγκη να δοθεί αμεσό-

τερη προτεραιότητα στο θέμα της ανάπτυξης και αναδιάρθρωσης του παραγωγικού μας δυναμικού. Γιατί έχουμε τις εξελίξεις στο διεθνή τομέα οι οποίες είναι τέτοιες ώστε παρόλη την προσπάθεια ή την εξέλιξη που είχαμε στη χώρα μας, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας εξακολουθεί να είναι προβληματική. Παρόλο ότι μπορέσαμε να προχωρήσουμε με το πρόγραμμα της σταθεροποίησης παίρνοντας ταυτόχρονα κοινωνικά μέτρα και βελτιώνοντας τις συνθήκες ζωής των εργαζομένων υπάρχει πρόβλημα σχετικά με την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Οι άλλες χώρες οι οποίες ανταγωνίζονται τη δικιά μας έχουν κινηθεί με γρηγορότερους ρυθμούς, είναι πιο αποτελεσματικές και για αυτό η οικονομική επίδοση της χώρας μας η οποία προσδιορίζεται από την σχετική της θέση με τις άλλες χώρες χρειάζεται προσοχή. Χρειάζεται προσοχή γιατί χωρίς σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας η σχετική θέση της χώρας μας θα χειροτερεύει και η χειροτέρευση σαφέστατα οδηγεί στην αύξηση της ανεργίας και την πρώτη του βιοτικού επιπέδου. Γι' αυτό και στις προγραμματικές δηλώσεις ο Πρωθυπουργός είχε τονίσει ότι πρωταρχικό μέλημα στη δεύτερη τετραετία θα είναι η σταθεροποίηση της οικονομίας μέσα από ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα.

Λοιπόν την δεύτερη τετραετία, θέλω πάλι να τονίσω, κύριος στόχος είναι η ανάπτυξη στο πλαίσιο της σταθεροποίησης· σταθεροποίηση της οικονομίας μέσα από ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα.

Όπως έχει τονίσει επίσης ο Πρωθυπουργός και αναφέρομαι στα όσα είπε στη Βουλή και στις επανειλημμένες τοποθετήσεις του, τέτοιοι στόχοι συνεπάγονται τα εξής, και απλώς επαναλαμβάνω: αύξηση του ποσοστού του εθνικού εισοδήματος που πηγαίνει στις παραγωγικές επενδύσεις, άρα σε ορισμένο βαθμό μείωση της κατανάλωσης, αύξηση των δικών μας αποταμιευτικών πόρων, μείωση του ποσοστού χρηματοδότησης του επενδυτικού προγράμματός μας από το εξωτερικό· πρέπει να προσπαθήσουμε να χρηματοδοτήσουμε το επενδυτικό μας πρόγραμμα με δικούς μας πόρους· αύξηση των ατομικών εισοδημάτων σε συνάρτηση με αύξηση του εθνικού εισοδήματος και της παραγωγικότητας· δεν μπορεί να είναι άσχετα τα μεγέθη αυτά· Διεύρυνση της παραγωγικής ικανότητας της χώρας μας, αύξηση της παραγωγής

και παραγωγικότητας, αύξηση της ανταγωνιστικότητας με εκσυγχρονισμό των μέσων παραγωγής, νέες τεχνολογίες, εξυγίανση των επιχειρήσεων και μείωση του κόστους παραγωγής. Χρειάζεται επαναλαμβάνω εκσυγχρονισμός, χρειάζεται ανάπτυξη τεχνολογίας, χρειάζεται εξυγίανση των επιχειρήσεων για να γίνουν πιο αποδοτικές, χρειάζεται να μειωθεί το κόστος παραγωγής. Αυτές είναι οι γενικές κατευθύνσεις τις οποίες είχε δώσει ο Πρωθυπουργός στις προγραμματικές δηλώσεις και πρέπει τα κυβερνητικά όργανα και τα Υπουργεία να πραγματοποιήσουν.

Είναι φανερό ότι για να πετύχουμε τους στόχους, για να εξασφαλίσουμε λειτουργία της οικονομίας μας που να αφήνει ανοιχτό το δρόμο για την πραγματοποίηση των επιδιώξεών μας για μια πιο δίκαιη κοινωνία, πρέπει να περιορίσουμε φαινόμενα που δρούν ανασχετικά στην πορεία μιας σταθερής ανάπτυξης. Τα ελλείμματα του Δημόσιου Τομέα, ο πληθωρισμός, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα, δεν μπορούν να μας αφήνουν αδιάφορους. Τέτοια φαινόμενα οδηγούν σε χρόνια ελλειμματικότητα του Ισοζυγίου Πληρωμών και περιορίζουν την ελευθερία των κινήσεών μας. Δεν επιτρέπουν επιταχυνόμενους ρυθμούς επενδύσεων, ματαιώνουν τις προσπάθειες για αύξηση της απασχόλησης.

Υπάρχουν λοιπόν μια σειρά από φαινόμενα, τα ελλείμματα, ο πληθωρισμός, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα τα οποία είναι ανασχετικά φαινόμενα στην προσπάθεια μιας σταθερής ανάπτυξης. Τα φαινόμενα αυτά προκαλούν ελλειμματικότητα στο ισοζύγιο πληρωμών και κατά συνέπεια περιορίζουν την ελευθερία των κινήσεών μας, περιορίζουν και τις δυνατότητες επιταχυνόμενων ρυθμών επενδύσεων και δημιουργούν κινδύνους για την αύξηση της απασχόλησης.

Το 1984 η οικονομία παρουσίασε ορισμένη ανάκαμψη και η εξέλιξη των βασικών μεγεθών μέχρι σήμερα δείχνει ότι η ανάκαμψη αυτή παρουσιάζει σημεία κάποιας επιβράδυνσης. Χρειάζεται λοιπόν κάποια προσοχή. Χρειάζεται να συζητήσουμε τα προβλήματα αυτά με τις παραγωγικές τάξεις και τις κοινωνικές ομάδες, να διερευνήσουμε τις εξελίξεις μαζί τους και να συνδιαλεχθούμε, να συζητήσουμε για τον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων.

Το ΑΣΟΠ σήμερα το πρωί επιβεβαίωσε πρώτα απ'όλα την ανάγκη για σταθερή ανάπτυξη, την ανάγκη το πρόγραμμα της

δεύτερης τετραετίας να έχει σαν στόχο, όπως είπα, την ανάπτυξη. Επιβεβαίωσε επίσης ότι η ολοκλήρωση του κοινωνικού προγράμματος του ΠΑΣΟΚ, αυτό που χαρακτηρίζεται με την έκφραση Κράτος Πρόνοιας, και η εξασφάλιση μακροπρόθεσμα των συνθηκών για συνεχή άνοδο του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων καθώς και για μείωση της ανεργίας, απαιτεί μια ριζικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και αδυναμιών της οικονομίας μας. Το ΠΑΣΟΚ δηλαδή πιστεύει ότι χρειάζεται, και θα έρθω σ' αυτό, μια αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων και αδυναμιών της οικονομίας μας, αν θέλουμε να συνεχίσουμε την πορεία για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και των κοινωνικών συνθηκών. Επίσης θεωρεί αναγκαίο την υλοποίηση των θεσμικών αλλαγών που θα ουσιαστικοποιήσουν την συμμετοχή των εργαζομένων και των άλλων κοινωνικών φορέων στη διαδικασία λήψης και εκτέλεσης των αποφάσεων. Δηλαδή αυτό είναι ένα άλλο σημείο, όπου χρειάζεται να γίνει μια προσπάθεια συμμετοχής των εργαζομένων και των άλλων κοινωνικών φορέων και στο δημοκρατικό προγραμματισμό και στην άσκηση κοινωνικού ελέγχου, δηλαδή στην κοινωνικοποίηση του Δημόσιου Τομέα κ.λ.π.

Μέσα σ' αυτές τις γενικές κατευθύνσεις όπως σας είπα, χρειάζεται να διερευνήσουμε, ποιές ακριβώς είναι οι απόψεις των παραγωγικών τάξεων, των ενδιαφερόμενων, και γι' αυτό το ΕΣΑΠ θα συγκληθεί τέλος Αυγούστου αρχές Σεπτεμβρίου, για να συνεχίσει τη συζήτηση που είχε αρχίσει στις 17 Ιουλίου. Όπως ξέρετε στις 17 Ιουλίου το ΚΕΠΕ είχε παρουσιάσει μια εισήγηση για την κατάσταση της οικονομίας, και η εισήγηση αυτή δεν είχε συζητηθεί σε βάθος, υπήρξε απλώς μία συνοπτική τοποθέτηση των ενδιαφερομένων και είχε συμφωνηθεί μια συνοπτική τοποθέτηση των ενδιαφερομένων και είχε συμφωνηθεί στην επόμενη συνεδρίαση, η οποία αναβλήθηκε λόγω της κυβερνητικής μεταβολής, να υπάρξει εμπεριστατωμένη αντιμετώπιση από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ένα λοιπόν η σύγκληση του ΕΣΑΠ και η συζήτηση εκεί του προβλήματος, δεύτερον ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας θα έχει με όλους τους μετέχοντες συναντήσεις για να συζητήσει αυτά τα θέματα. Στόχος είναι η επεξεργασία και εφαρμογή μιας δέσμης μέτρων με βάση ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, που θα στηρίζεται στηνν όσο το δυνατόν πλατύτερη συναίνεση

όσο το δυνατόν γίνεται περισσότερων παραγόντων της οικονομικής ζωής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Εμείς πιστεύουμε ότι σήμερα δεν χρειάζονται σπασμωδικά ή εντυπωσιακά μέτρα. Η πολιτική και ιδίως η οικονομική πολιτική, δεν μπορεί να διαμορφώνεται ως αντίδραση σε ειδησεογραφίες, ή ως απάντηση σε περιέργεια που δικαιολογημένα μπορεί να υπάρχει. Η αποτελεσματική οικονομική πολιτική χρειάζεται συστηματική προετοιμασία, χρειάζεται σχεδιασμό, χρειάζεται μακροπρόθεσμη αντίληψη. Ή ας το εκφράσω με άλλο τρόπο, η "μετρολογία", ας μου επιτραπεί αυτή η έκφραση που κυριαρχεί στον τύπο αυτές τις μέρες και που είναι σε ορισμένα μέτρα κατανοητή, δεν πρέπει να παρασύρει εμάς στο να βγούμε και να πούμε τώρα αμέσως θα γίνει τούτο ή εκείνο, χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη προετοιμασία και η απαραίτητη συζήτηση για να υπάρξει συναίνεση. Εμείς ξέρουμε ότι στην πορεία της οικονομίας επιδρούν αρνητικά αβεβαιότητες, βεβιασμένες ενέργειες, έλλειψη εμπιστοσύνης. Η οικονομία χρειάζεται εμπιστοσύνη, χρειάζεται σταθερότητα και πώς κερδίζεται αυτή η εμπιστοσύνη και η σταθερότητα; Η εμπιστοσύνη αυτή και η σταθερότητα κερδίζεται με σταθερότητα και σοβαρότητα δουλειάς. Εμείς έχουμε υποχρέωση να πείσουμε με τη σταθερότητα και τη σοβαρότητά της δουλειάς μας όλους για την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να διαμορφώσει στα πλαίσια των προγραμματικών δηλώσεων τα κάθε φορά αναγκαία μέτρα για σταθερή και αυτοδύναμη ανάπτυξη. Η πορεία που θα ακολουθήσουμε θα δείξει, πιστεύουμε, ότι το γενικό πλαίσιο όπως τέθηκε από τον Πρωθυπουργό με τις προγραμματικές δηλώσεις, θα εξειδικευθεί σύντομα, και θα εξειδικευθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να κατοχυρώνει σταθερή και αυτοδύναμη ανάπτυξη, με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι παράγοντες της οικονομικής ζωής να έχουν εμπιστοσύνη στον χειρισμό των οικονομικών θεμάτων.

Ή ας έρθω τώρα και σε ορισμένα ερωτήματα τα οποία πλάνονται και θα έρθω διότι αν δεν τα πω εγώ θα τα πείτε εσείς.

Χθές στην "Καθημερινή" για παράδειγμα αλλά και σε άλλες εφημερίδες, διάβασα ότι πρόκειται να γίνει υποτίμηση, και υπήρχε και το σχόλιο ότι αυτή θα είναι άτολμη, της τάξης του 16 έως 18%. Υποτίμηση όπως ξέρετε έγινε το Γενάρη του 1983. Δηλώνω κατηγορηματικά ότι δεν πρόκειται να γίνει υποτίμηση.

Και μην υπάρξουν κάποιες σκέψεις ότι το δηλώνω αυτό διότι υπάρχουν υστεροβουλίες· σας είπα απαντώ σε σχόλια τα οποία υπήρχαν στον τύπο για να αποσαφηνίσω και να είναι ξεκάθαρο τι θα συμβεί. Δεν πρόκειται να υπάρξει υποτίμηση όπως αυτή που έγινε το Γενάρη το 1983. Κατά τις δικές μας εκτιμήσεις η αύξηση της ανταγωνιστικότητας δεν απαιτεί υποτίμηση. Άλλωστε η υποτίμηση θα ενίσχυε τις πληθωριστικές πιέσεις.

Ένα δεύτερο σημείο με το οποίο ασχολήθηκε κατά κόρον ο τύπος, είναι η κατάργηση της ΑΤΑ. Δεν πρόκειται να καταργηθεί η ΑΤΑ. Η ΑΤΑ όπως κάθε θεσμός, και θέλω να τονίσω κάθε θεσμός, παρουσιάζει και ορισμένα προβλήματα και αυτά τα προβλήματα δεν τα επισημαίνω εγώ, δεν είναι κάτι καινούργιο, μπορεί να τα διαβάσει κανείς και στις εφημερίδες και στην οικονομική βιβλιογραφία. Π.χ., η ΑΤΑ συντηρεί την ιδέα ότι οι αναλογίες των αμοιβών είναι παγιοποιημένες, επιβαρύνει το κόστος των μονάδων αδιάκριτα από την παραγωγικότητά τους, τις επιδόσεις τους και τις δυνατότητες να απარიθμήσει κι' άλλα - αποτελεί μια εγγύηση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων, είναι ένας μηχανισμός προστασίας της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων. Το ΠΑΣΟΚ καθιέρωσε την ΑΤΑ και δεν βλέπω γιατί το ΠΑΣΟΚ πρόκειται είτε να καταργήσει την ΑΤΑ, είτε να εγκαταλείψει την προσπάθεια για προστασία του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων. Αυτός είναι ο στόχος μας και αυτός ο στόχος, η προστασία του πραγματικού εισοδήματος, είναι ένας στόχος που θα εξακολουθήσουμε να έχουμε.

Κάπου διάβασα ότι θα ακολουθήσουμε πολιτική εξαμήνων. Δηλαδή ανά εξάμηνο θα παίρνουμε μέτρα και θα βλέπουμε τι θα κάνουμε. Και αναφέρομαι σ' αυτό διότι θέλω να τονίσω σε συνάρτηση με αυτά που είπα πριν, ότι ακριβώς αυτό δεν θα κάνουμε, εκείνο που δεν θέλουμε με κανένα τρόπο είναι η πολιτική εξαμήνων, η πολιτική από το σήμερα στο αύριο. Αν θέλαμε κάτι τέτοιο, τότε θα μπορούσα να βγώ και σήμερα και να πω το α και το β και να πω ότι αυτά είναι και βλέπουμε. Εμείς, θέλω πάλι να τονίσω, επιδιώκουμε μια συνολική δέσμη μέτρων με συναίνεση και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, έτσι ώστε τα μέτρα αυτά να μην αλληλοαναιρούνται και να αυξάνεται η αποτελεσματικότητά τους. Γιατί συνολική δέσμη μέτρων; Γιατί το συνολικό εξασφαλίζει τη σωστή κατανομή ανάμεσα στις διάφορες

κοινωνικές τάξεις των αναγκαίων βαρών. Εξασφαλίζει την αναγκαία σταθερότητα στην αγορά και συντείνει στην ανάκαμψη της οικονομίας και ιδιαίτερα των επενδύσεων, της παραγωγής και της απασχόλησης. Ή για να χρησιμοποιήσω έναν άλλο όρο του τύπου, "επιθετική πολιτική", ναι, βεβαίως επιθετική πολιτική, αλλά πότε και πώς θα γίνει η επίθεση θα το καθορίσουμε εμείς, αν μου επιτρέπετε αυτούς τους στρατιωτικούς όρους, διότι δεν μου είναι συμπαθείς, θα το καθορίσουμε εμείς και θα το καθορίσουμε, πάλι θέλω να τονίσω, μετά από διάλογο, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμπαράσταση.

Διάβασα ότι πρόκειται να γίνει δραστική μείωση και απαγόρευση εισαγωγών. Ξέρουμε όλοι μας ότι οι εισαγωγές ρυθμίζονται από τη συνθήκη της ένταξης και άλλες διεθνείς δεσμεύσεις. Επομένως οι σκέψεις περί απαγορεύσεων είναι εκτός πραγματικότητας. Δεν γίνονται τέτοια πράγματα.

Και κάτι για να μπω σε μια γενική τοποθέτηση, γιατί διάβασα πάλι ότι πρόκειται να γίνει πολιτική λιτότητας. Ο όρος αυτός δεν μας καλύπτει καθόλου, γιατί η πολιτική λιτότητας είναι μια πολιτική που αντιμετωπίζει μονάχα μερικές πλευρές, μόνο εξωτερικά φαινόμενα, π.χ., το έλλειμμα του ισοζυγίου και ορισμένα ελλείμματα του προϋπολογισμού, εμείς όμως τόνισα στην αρχή και πιστεύω ότι το τόνισα κατά κόρο, έχουμε σαν στόχο την ανάπτυξη, θέλουμε να διορθώσουμε τις βασικές αδυναμίες, δεν θέλουμε να παγώσουμε μερικά στοιχεία, ή να αποκαταστήσουμε κάποιες ισορροπίες, ώστε τα φαινόμενα να μην ανησυχούν, αν θέλουμε να κάνουμε διαρθρωτικές αλλαγές και οι διαρθρωτικές αλλαγές δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν με τον όρο πολιτική λιτότητας. Είναι κάτι άσχετο με μας αυτό. Διαρθρωτικές αλλαγές θέλω για να επαναλάβω και να κλείσω είναι αναγκαίες διότι με τον τρόπο αυτό θα πετύχουμε και την κοινωνική μας πολιτική, θα καταπολεμήσουμε και την ανεργία και θα οδηγήσουμε τη χώρα μας στο δρόμο της ανάπτυξης.

Στόχος λοιπόν η ανάπτυξη με συνέχιση και ένταση της σταθεροποίησης· επαναλαμβάνω, σταθερή ανάπτυξη, προσπάθεια για σταθερή και αυτοδύναμη ανάπτυξη.

Ερώτηση:

Απάντηση: Η απάντησή μου σ' αυτό είναι η εξής: Σχετικά με όλα τα προϊόντα υπάρχει μια περιοδικότητα στην εξέταση των τιμών. Δεν θα αποστούμε από την εξέταση των τιμών, όπως πραγματοποιούνταν μέχρι σήμερα στα πλαίσια της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Επί αρκετά χρόνια η Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων κάθε τόσο ανάλογα με την εποχή εξέταζε ορισμένα προβλήματα. Αυτά τα προβλήματα θα συνεχίσει να τα εξετάζει και να παίρνει τις αναγκαίες αποφάσεις. Ας πάρω ένα παράδειγμα από την μέχρι τώρα δουλειά μας. Είναι γνωστό ότι κάθε Απρίλη στην Κοινότητα εξετάζονται οι τιμές. Είναι παράλογο το ερώτημα ως πούμε το Μάρτη αν θα εξετασθούν οι τιμές τον Απρίλη. Κάθε Απρίλη εξετάζονται οι τιμές. Κάθε τόσο και λιγάκι ορισμένες τιμές και προϊόντα ξαναεξετάζονται από την Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων· αυτό θα συνεχίσει να γίνεται· από και πέρα δεν πρόκειται να μπω σε λεπτομέρειες, διότι βεβαίως ούτε μειώσεις ούτε αυξήσεις αναγγέλλονται προτού γίνουν. Και πιστεύω ότι αυτό είναι φανερό.

Ερώτηση:

Απάντηση: Θα σας απαντήσω στο δεύτερο γιατί στο πρώτο νομίζω έδωσα μια τοποθέτηση και όλο αυτό μπορούμε να το συζητήσουμε μια άλλη μέρα, να συζητήσουμε τα πετρελαιοειδή, γιατί τα πετρελαιοειδή έχουν πολλές πλευρές και δεν είναι μόνο αυτό. Λοιπόν εγώ σ' αυτό το δεύτερο ερώτημα σωστά επισημαίνεται το εξής θα το πω εγώ με άλλα λόγια. Κορυφαίο γεγονός για την εξέλιξη μιας οικονομικής πολιτικής είναι ο προϋπολογισμός. Απ' ό,τι ξέρω εγώ στις περισσότερες βιομηχανικές χώρες με οικονομία της αγοράς ο προϋπολογισμός είναι και το ορόσημο εκείνο που αναγγέλλονται και τα όποια άλλα μέτρα της οικονομικής πολιτικής. Αυτό σημαίνει ότι η όποια οικονομική πολιτική ακολουθηθεί για τα επόμενα χρόνια πρέπει να είναι σε συνάρτηση με τον προϋπολογισμό. Δεν μπορεί να κάνουμε μια νομισματοπιστωτική πολιτική, να την αποφασίσουμε τώρα και μετά από ένα μήνα να εξετάσουμε τον προϋπολογισμό. Βεβαίως λοιπόν η δέσμη των μέτρων θα είναι και σε συνάρτηση με τον προϋπολογισμό και τις δημοσιονομικές δαπάνες, αυτό όμως δεν σημαίνει απαραίτητα επειδή ο προϋπολογισμός κατατίθεται στις 30 Νοεμβρίου

Αλλά θα ήταν αδιανόητο να γίνουν αυτά χωρίς σχέση με τον προϋπολογισμό. Όπως δε ξέρετε ο προϋπολογισμός αποτελεί ήδη αντικείμενο επεξεργασίας στο Υπουργείο Οικονομικών.

Ερώτηση:

Απάντηση: Σας μίλησα και σας είπα ότι, μάλιστα χρησιμοποίησα πιστεύω και μια συγκεκριμένη φράση, ότι η εξέλιξη των βασικών μεγεθών της οικονομίας σε ορισμένα σημεία δεν ήταν αυτή που ανεμένετο και γιαυτό χρειάζεται, όπως είπε ο κ. Αρσένης, μια επανεκτίμηση. Αυτή την επανεκτίμηση την έχουμε κάνει μερικά, αλλά χρειάζεται μια πιο σφαιρική αντιμετώπιση διότι για παράδειγμα να αναφέρω ότι ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών παρουσιάζεται αυξημένο έναντι των προβλέψεων υπάρχει μια αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής τον Μάιο σε σχέση με τον Μάιο του 1984. Δηλαδή κοντά σε ένα αρνητικό στοιχείο όπως είναι το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών, υπάρχει ένα άλλο θετικό στοιχείο όπως είναι η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής. Όλα αυτά πρέπει να τα δούμε σε μια συνάρτηση και αυτό θέλουμε να κάνουμε. Πάντως είναι φανερό ότι τα μεγέθη δεν είναι αυτά τα οποία περιμέναμε. Υπάρχουν μικρές αποκλίσεις οι οποίες μπορεί να οφείλονται σε λόγους συγκυριακούς, για παράδειγμα στο ισοζύγιο πληρωμών η εκτίμηση είναι ότι η δραχμοποίηση του αντιτίμου των εξαγωγών σε μια τέτοια φάση, όπως ήταν αυτή, το καλοκαίρι με τις εκλογές, μπορεί να καθυστερήσει και γι' αυτό μέχρι τις εκλογές μπορεί να παρουσιασθεί ένα αυξημένο έλλειμμα το οποίο το επόμενο χρονικό διάστημα να μειωθεί. Όπως και το έλλειμμα του προϋπολογισμού. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού συναρτάται και με την είσπραξη των φόρων, η είσπραξη των φόρων λόγω της όλης εκλογικής διαδικασίας έχει κάποια καθυστέρηση και η εικόνα η οποία μπορεί να παρουσιάζεται μέχρι τον Ιούνιο να μην είναι εκείνη η εικόνα η οποία θα επαληθευτεί τον Σεπτέμβριο, σε ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα όπου θα έχουμε μια πιο ομαλοποιημένη, ισορροπημένη, εικόνα.

Ερώτηση: Οι αποφάσεις της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων όμως θα είναι ανεξάρτητες από αυτή τη δέσμη, αν μπορώ να το συμπεράνω αυτό.

Απάντηση: Θα σας ανταπαντήσω ότι υπάρχει μια περιοδική εξέταση όλων των προβλημάτων στην Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων. Η Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων και αυτό είναι εύκολα διαπιστούμενο, συνερχότανε κάθε 15 μέρες και αποφάσιζε για μια σειρά από προβλήματα περιοδικά. Λοιπόν όπως συνερχότανε κάθε 15 μέρες, μπορεί το καλοκαίρι να έτυχε να είναι μια φορά το μήνα, έτσι θα συνεχίσει να συνέρχεται κάθε 15 μέρες ή όποιο άλλο ρυθμό κάνουμε, για να εξυπηρετούμεθα καλλίτερα και θα εξετάζει τα θέματα αυτά.

Ερώτηση: Μια άλλη ερώτηση που θα ήθελα να κάνω είναι στην έκθεση του ΚΕΠΕ που συζητήθηκε στο ΕΣΑΠ, αναφέρεται ότι οι ρυθμοί που προβλέπονταν στο πενταετές σχέδιο δεν είναι πλέον εφικτοί. Αυτό συζητήθηκε σήμερα στο ΑΣΟΠ και πώς σχολιάσθηκε. Δηλαδή έχει αποτύχει το πενταετές πρόγραμμα.

Απάντηση: Όχι κύριε, δεν έχει αποτύχει το πενταετές και το ΑΣΟΠ έκανε μια γενική εκτίμηση της κατάστασης, δεν συζήτησε ειδικά το πενταετές πρόγραμμα. Μπορεί να είναι αντικείμενο μιας επόμενης συνεδρίασης, θα το καθορίσει ο Πρωθυπουργός.

Ερώτηση:

Υπουργός: Δέστε, ο κ. Αρσένης είχε πει σε μια πρώτη φάση ότι πρέπει να προσέξουμε κάπως το έλλειμμα του προϋπολογισμού και για να προσεχθεί το έλλειμμα του προϋπολογισμού είχε ορισθεί ότι δεν θα πρέπει να δαπανηθούν πάνω από το 75% των προβλεπομένων λειτουργικών δαπανών. Βεβαίως αυτό σωστά έγινε και θα γίνει, δηλαδή θα ακολουθήσουμε αυτή την πολιτική. Αλλά αυτό είναι γνωστό εδώ και ένα μήνα. Δεν είναι όμως και κανένα μέτρο έτσι συγκλονιστικό αυτό, διότι συνήθως η εκταμίευση από μεριά του Δημοσίου έφθανε το 80% κατά μέσο όρο όλων των λειτουργικών δαπανών, άρα ο περιορισμός δεν είναι και τόσο σημαντικός. Και όταν στον προϋπολογισμό έχουμε ένα μέγεθος δαπάνης δεν σημαίνει πάντα ότι φθάνουμε αυτό το ύψος της δαπάνης, η απορρόφηση πολλές φορές είναι μικρότερη.

Ερώτηση: Μου έμεινε μια ασάφεια κ. Υπουργέ. Αν από μια τετραετία πάμε σε μια άλλη αφού ολοκληρώσαμε ένα σχέδιο, ή αν έχουμε μια συνέχιση σε ένα άλλο σχέδιο που είναι ανεξάρτητο

από τετραετίες θα το επιβάλλουν οι οικονομικές συνθήκες.

Απάντηση: Δέστε, θα σας απαντήσω φιλοσοφικά, ότι η εξέλιξη μπορεί να προβλεφθεί μέσα σε ένα χρονικό διάστημα, αλλά δεν μπορεί εσείς να καθορίσετε έναν ορισμένο τύπο εξέλιξης. Είπαμε την πρώτη τετραετία εκείνο το οποίο είχε προτεραιότητα ήταν η κοινωνική πολιτική μέσα σ' ένα πλαίσιο σταθεροποίησης. Πιστεύω ότι τους στόχους τους οποίους βάλαμε για την πρώτη τετραετία σε ένα ορισμένο ικανοποιητικό βαθμό. Δεν τους πετύχαμε 100% και ούτε μπορώ να σας πω αν τους πετύχαμε 85% ή 83% ή 82% είτε οποιοδήποτε αριθμό. Αλλά το στόχο μιας καλύτερης αντιμετώπισης εισοδηματικών ανισοτήτων, βελτίωσης του χαμηλού επιπέδου των κοινωνικών υπηρεσιών, περισσότερη κοινωνική δικαιοσύνη, πιστεύω ότι τον εξυπηρετήσαμε σημαντικά. Αφού λοιπόν εξυπηρετήσαμε σημαντικά αυτό τον στόχο, βλέπουμε ότι τώρα προέχει για να εξασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα και τους στόχους αυτούς και το βιοτικό επίπεδο και την κοινωνική δικαιοσύνη, η ανάπτυξη μέσα σ' ένα πλαίσιο σταθεροποίησης. Κάθε καπετάνιος καθορίζει την πορεία του καραβιού και ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Ερώτηση:

Απάντηση: Εγώ θέλω να επαναλάβω γενικά το εξής. Ότι κάθε θεσμός επανεξετάζεται σε κάποια φάση. Και ο Προϋπολογισμός εξετάζεται κάθε έτος. Έτσι δεν είναι; Λοιπόν, θέλω όμως να επαναλάβω, για να είναι σαφέστατο, αυτό το οποίο είπα, ότι το ΠΑΣΟΚ καθιέρωσε την ΑΤΑ, το ΠΑΣΟΚ διατήρησε την ΑΤΑ παρ' όλες τις πιέσεις, διότι πιστεύει ότι χρειάζεται ένας μηχανισμός προστασίας της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, της πραγματικής αγοραστικής δύναμης.

Ερώτηση: Είπατε πριν ότι δεν θα καταργήσετε την ΑΤΑ, αλλά πριν υποστήριξατε ότι ο στόχος ανάπτυξης μέσω σταθεροποίησης της οικονομίας μπορεί να επιτευχθεί με μείωση της κατανάλωσης. Πώς μπορούν να συμβιβαστούν αυτά τα δύο.

Απάντηση: Θα δούμε πώς μπορεί να συμβιβαστεί, γιατί μπορώ και εγώ να σας απαντήσω ότι μείωση της κατανάλωσης μπορεί να υπάρξει και σε άλλα επίπεδα, ας πούμε τις καταναλωτικές δαπάνες του Δημοσίου.